

ÄLDRE RÅDETS UTLÅTANDE OM FÄRDPLAN FÖR ORGANISATIONSSAMARBETE OCH ÄNDRINGAR I ORGANISATIONSSUNDERSTÖD

Äldrerådet tackar för möjligheten att yttra sig, trots att pensionärsorganisationerna saknas både i färdplanen och i organisationsdelegationen. Pensionärsorganisationerna har dock en nationell samarbetsorganisation EETU rf, som bl.a. ansvarar för organisationernas gemensamma intressebevakning. Man kan alltså inte beskylla oss för överlappande arbete inom intressebevakningen.

Pensionärsorganisationerna blev utanför när understöd beviljades för 2024. 10 minimikriterier som då listades som principer för beviljande av understöd var sådana som pensionärsorganisationerna uppfyller. Förenings- och mötesfrihet gäller för de berörda organisationerna. Verksamheten är öppen för alla och den är inte kommersiell, och har därmed inte heller snedvridande effekter på konkurrensen. Tjänsterna vi erbjuder kompletterar kommunernas och välfärdsområdets verksamhet som stöder välbefinnandet hos den äldre befolkningen. Majoriteten av organisationerna (föreningarna) har verksamhet inom en kommun eller i en del av den. På så sätt täcker verksamheten hela välfärdsområdet och en stor del av de äldre i välfärdsområdet inkluderas i verksamheten.

Pensionärsorganisationernas verksamhet har alltid i praktiken och enligt sina stadgar främjat hälsan, välbefinnandet och funktionsförmågan samt minskat ensamheten och förbättrat den psykiska funktionsförmågan hos dem som deltar i verksamheten. Detta har utretts och fastställts i flera undersökningar. Verksamheten i de lokala pensionärsföreningarna grundar sig helt på frivilligarbete, till skillnad från t.ex. de flesta patientföreningarna. Understöden till de nationella pensionärsförbundens lokalföreningar i Västra Nylands välfärdsområde ska skiljas åt till en egen helhet från den övriga organisationsverksamheten.

Systemet för poängsättning av understöden

Systemet måste vara transparent, tydligt och ha detaljerade anvisningar för organisationerna som ansöker om understöd. Förslaget betonar samarbete mellan organisationer och geografisk spridning på ett sätt som passar till exempel lokala patientorganisationer, men inte lokala pensionärsorganisationer.

LAHELLA.FI har en alltför central roll vid bedömningen av organisationernas understödsansökningar. Nu har den en alltför stor roll i poängsättningen. Att ansökan fylls i grundligt och enligt ett poängbaserat system avgör mer än organisationens egentliga verksamhet på fältet.

Rapporteringen ska vara blankettbaserad och begriplig med sunt förnuft.

Onödig byråkrati och komplexitet i rapporteringen bör undvikas. Många föreningar har ingen avlönad arbetskraft, och deras huvudsakliga syfte är inte förvaltning, utan det praktiska arbete som minskar ensamheten och främjar hälsan.

- Hur kan man genom organisationssamarbete effektivt främja befolkningens välfärd och hälsa i området?

All verksamhet i pensionärsorganisationerna bygger på att träffa människor som bor i välfärdsområdet, bland annat genom olika hobbyer, kulturevenemang och motion. De bidrar alla bevisligen till människors välbefinnande och hälsa och stöder därmed Västra Nylands välfärdsområdes lagstadgade uppgift.

Medborgarorganisationerna är en central aktör särskilt när det gäller att bevara och främja välfärden och hälsan hos den äldre befolkningen. Pensionärsorganisationerna har också på grund av mångfalden inom det interna organisationsfältet en omfattande kontakt med kommunernas äldre befolkning. Organisationer behöver både lokaler och ekonomiskt stöd för att kunna fungera och uppfylla sin uppgift, att erbjuda mångsidig och uppiggande verksamhet.

Pensionärsorganisationerna vänjer sig vid att använda kanalen lähellä.fi för att informera om sin verksamhet. Åtminstone tills vidare erbjuder den dock en kanal framför allt för de anställda vid Seniorinfo. De kan på så sätt informera sina klienter om verksamheten som erbjuds. En annan grupp som får information på detta sätt är unga pensionärer. Enligt vår erfarenhet hittar personer över 75 år som lider av ensamhet och/eller depression sällan denna kanal.

De nationella pensionärsorganisationernas lokalföreningar har redan i dag egna webbplatser som är öppna för alla (jämförbara med webbplatsen lähellä.fi), där vem som helst kan följa lokalföreningens egna öppna evenemang, distriktets evenemang samt nationella evenemang.

Det finns ingen anledning att ge dessa organisationer 3 poäng mindre än andra sökande för att de inte förbinder sig till lähellä.fi.

- Vilka tyngdpunkter och mål i välfärdsplanen anses vara de mest betydelsefulla för att rikta organisationsunderstöd till er målgrupp?

Fokus i pensionärsorganisationernas verksamhet ligger på att minska välfärds- och hälsoskillnader, stödja hälsosamma levnadsvanor och främja psykisk hälsa. Vi kan alltså konstatera att välfärdsområdets prioriteringar stämmer väl överens med våra prioriteringar. Vi har flera decennier av erfarenhet av vårt arbete och vi behöver inte organisationsdelegationens hjälp för det. För oss är det viktigt att samarbeta med våra kommuners sektioner för hälsa och välfärd, så att beslutsfattarna där känner till behoven hos den äldre befolkningen.

- Konsekvenser som de föreslagna ändringarna för att rikta organisationsunderstöd bedöms ha för målgruppen

Pensionärsorganisationerna upplever i princip inte varandra som konkurrerande organisationer. Dessa kan dock bli det, om stödet inriktas på ett snedvridet sätt (t.ex. genom att erbjuda lokaler till någon, inget hyresstöd till en annan).

Att förbättra den äldre befolkningens fysiska och mentala hälsa är ett centralt mål i verksamheten för våra organisationer. Vår verksamhet bygger på frivillighet, varför lokaler är det centrala behovet. Aktiviteter som motsvarar Olkkari-verksamheten finns hos oss utan anställd personal.

Allmänt understöd är den ändamålsenligaste formen av stöd för oss, eftersom det kan riktas enligt de aktuella behoven.

Utveckling av organisationssamarbetet i Västra Nyland

För att förverkliga organisationssamarbete i Västra Nyland är det nödvändigt att som grund för utvecklingen kartlägga, göra och utreda följande: - antalet deltagare i verksamheten för alla frivilliga aktörer (inklusive pensionärsföreningar)

- antalet frivilliga aktörer som ordnar verksamhet inom välfärdsområdet och i kommunerna
- antalet och mångfalden av olika klubb- och gruppverksamheter
- välfärdsområdet ska i samarbete med kommunerna förhandla och klargöra ansvarsuppdeleningen i fråga om understödet till pensionärsföreningarnas verksamhet (lokalfrågor och understöd för aktiviteter)

Äldrerådet anser att man i Västra Nyland i första hand bör fokusera på att trygga och stödja arbetet i sådana föreningar (inklusive pensionärsföreningar) som har varit verksamma i området i decennier, som i sin frivilligverksamhet är omfattande och kostnadseffektiva och aldrig kommer att ersättas av offentlig myndighetsverksamhet.

Äldrerådet anser att pensionärsorganisationernas verksamhet underskattas.

Västra Nylands välfärdsområdes äldreråd

Olli Männikkö
Ordförande

Mirja Janérus
Första vice ordförande

Kaj Sjöblom Andra vice
ordförande

Distribution Framtids- och utvecklingsnämnden vid Västra Nylands välfärdsområde
Markus Syrjänen (direktör för koncerntjänsterna)
Pilvi Österman (chef för kontaktytor)

PL 33, 02033 Länsi-Uudenmaan
hyvinvointialue PB 33, 02033 Västra Nylands
välfärdsområde luvn.fi